

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 56.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867271712/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

Jeg mig)¹. — Borttager man nu — af de beste Romaner — hvad der tilhører Digteren, da undre Vi os over, at Bogen kunde interessere os. — Er det saa ved en historisk Fortælling? Nei, der finder Læseren sig i en nye Verden. Han skuer en ny, men en virkelig Existent — ikke en, som blot er tænkt — fremvirket af forskjellig Gudelære, Love og Sæder; men derfor behøver hans Aand ikke at svæve uden for hans Legeme, thi han er mellem Mennesker, mellem sine Brødre. De have blot en anden Kolorit end han, som yder ham Stof til de mest skjærpende Forstandsøvelser. —

26 [Maj]. Men — kan man sige — alt dette gjør jo Historien, og hvortil da historiske Fortællinger? — Vist nok er det Historien, der er Grundlaget for dem, men ere de, hvad de bør være, have de et stort Fortrin for de almindelige Historier. Disse gaae — som oftest — frem i kronologisk Orden. Gjenstanderne blive derved saamange, [at] de splitte Opmærksomheden ad. De kjæde, thi naar man har faaet Begyndelsen af [en] Mand's Liv eller en Begivenhed, da nødes man til at gennemlæse — især naar Bogen er registerløs — mange uveikommende og — i det Øieblik — kjedsomme Ting, før man atter naar Fortsættelsen af Mandens Liv, eller Begivenhedernes Følger. — Lægger man her til, at Historikernes Sprog ofte er intet mindre end blomstrende, da vil man let indsee den historiske Fortællings Fortrin, thi alle dannede Læsere ere derfor ikke Venner af dyb historisk Grundskning.

Saaledes tilstaaer Jeg da gjerne, at den h. F. hverken er Roman eller Historie, men noget af begge; men dette anseer Jeg ei for en Feil, men for en Fuldkommenhed. Den laaner Karakterer og — saavidt det harmonerer med dens individuelle Plan — Kjendsgjerninger af Historien. Den laaner Romanens blomstrende Sprog, overraskende Lignelser, frapperende Kombinationer og Katastrofer. Ligesom Steffens siger, at Göthe sammensatte den Existent, han forsonede sig med, af de enkelte ædle Træk, der fandtes hos forskjellige Individuer, saaledes tør Jeg paastaae, at den h. F.; naar den er, hvad den bør være, foreener Romanens og Historiens Skjønheder uden at have deres Ufuldkommenheder. —

Til dette Skilderi svare vist nok hverken Vielands Agathon, eller — om Jeg husker ret, thi længe læste Jeg den ei — Marmontels Belisar. — Men har ikke Vieland selv erklæret hin for

¹ Senere indskudt Bemærkning.